

Afdækning af trivselsmålinger og vurderinger i Skole- og Dagtilbud

Dato: 28.05.2025

Journalnr.: 25/780

I Norddjurs Kommune anvendes en række trivselsmålinger og vurderinger på både skole- og dagtilbudsområdet. Disse målinger og vurderinger spænder over børn, forældre og medarbejdere og har til formål at sikre trivsel, udvikling og arbejdsmiljø. Nogle værktøjer er lovpligtige, mens andre anvendes lokalt eller efter behov. Der er både faste målinger og vurderinger, der kører i cyklus, og mere situationsbestemte tilgange.

Dagtilbud og dagpleje

Børnetrivsel

Børnenes trivsel i dagtilbuddene og dagplejerne vurderes af det pædagogiske personale ofte i forbindelse med helhedsorienterede (udvikling, sprog, trivsel, mv.). Flere vurderingsværktøjer anvendes med faste mellemrum (TOPI, TRAS, Alle Med, BørneLinealen) mens andre værktøjer kun anvendes efter specifikt behov eller lokalt efter behov (SOS-modellen og i nogle tilfælde TRAS).

Ifølge Dagtilbudsloven er det ikke direkte lovpligtigt at anvende specifikke trivselsvurderingsværktøjer som f.eks. TOPI, TRAS eller lignende. Men loven stiller krav om, at dagtilbuddene skal arbejde systematisk med børns trivsel, udvikling, læring og dannelse.

- Dagtilbudsloven § 7, stk. 3:

"Børn i dagtilbud skal have et fysisk, psykisk og æstetisk børnemiljø, som fremmer deres trivsel, sundhed, udvikling og læring."

Kommunen og dagtilbuddene har dermed pligt til at sikre børns trivsel, men hvordan dette gøres, er op til den enkelte kommune og institution. Trivselsvurderinger er derfor et vigtigt redskab, men ikke i sig selv lovpligtige.

Forældretilfredshed

Tilfredshed blandt forældre måles gennem den landsdækkende brugertilfredshedsundersøgelse, som foretages hvert 3. år af Danmarks Statistik på vegne af Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

Disse undersøgelser har til formål at give kommuner, skoler og dagtilbud indsigt i forældrenes oplevelser og tilfredshed, hvilket kan understøtte lokal kvalitetsudvikling.

Undersøgelserne er designet til at være et redskab for lokal kvalitetsudvikling. Resultaterne kan anvendes af kommunalbestyrelser, skoleledelser og dagtilbudsbestyrelser til at identificere styrker og områder med forbedringspotentiale. De giver mulighed for at sammenligne tilfredshed på tværs af kommuner og institutioner og over tid.

I forbindelse med den landsdækkende undersøgelse har de enkelte kommuner mulighed for at tilføje op til 5 ekstra spørgsmål, der kun blev stillet til forældre til børn i kommunens dagtilbud, skoler og SFO/fritidshjem.

Ved kommende forældretilfredshedsundersøgelse på dagtilbuds-området i efteråret 2025, har Norddjurs 5 kommunespecifikke spørgsmål:

1. Hvor tilfreds eller utilfreds er du med lederens kommunikation med forældrene i dit barns dagtilbud? (Meget utilfreds, Utilfreds, Hverken tilfreds/utilfreds, Tilfreds, Meget tilfreds, Ved ikke) Stilles ikke til forældre med børn i dagpleje
2. Hvor tilfreds eller utilfreds er du med lederens tilgængelighed og synlighed i dit barns dagtilbud? (Meget utilfreds, Utilfreds, Hverken tilfreds/utilfreds, Tilfreds, Meget tilfreds, Ved ikke) Stilles ikke til forældre med børn i dagpleje
3. Hvor tilfreds eller utilfreds er du med dagtilbuddets initiativer til at styrke forældrefællesskabet? (Meget utilfreds, Utilfreds, Hverken tilfreds/utilfreds, Tilfreds, Meget tilfreds, Dagtilbuddet har ikke initiativer til dette, Ved ikke)
4. I hvilken grad oplever du, at personalet/dagplejeren deltager i børnenes leg? (I høj grad, I nogen grad, I lav grad, Slet ikke, Ved ikke)
5. I hvilken grad føler du, at dit barn får tilstrækkelig tid til leg i dagtilbuddet? (I høj grad, I nogen grad, I lav grad, Slet ikke, Ved ikke)

Medarbejdertrivsel

Trivsel blandt medarbejdere indgår i den lovpligtige Arbejdspladsvurdering (APV), mindst hver 3. år, og individuelt i de forskellige typer medarbejderudviklingssamtaler, som gennemføres årligt.

Perspektiv	Undersøgelse / vurdering	Kort beskrivelse
Børn	TOPI (tidlig opsporing og indsats)	TOPI er det mest anvendte værktøj, hvor fagpersonalet halvårligt vurderer børnenes trivsel ud fra følgende parametre: • Omsorg og tryghed fra voksne, • Fællesskabsdeltagelse, • Selvfølelse og selvværd • Udvikling. På hvert punkt vurderes børnene som "Grøn" (trivsel), "Gul" (ubalance i trivsel) eller "Rød" (udsat position). Værktøjet er en del af 'Hjernen og Hjertet' fra Rambøll. Det er ikke lovmæssigt obligatorisk at foretage denne vurdering men senest i efteråret 2024 blev 100% af børn i dagpleje i Norddjurs vurderet og 85% af børn i dagtilbuddene (dog ikke det særlige dagtilbud under §83 i Barnets Lov). Link
	TRAS (tidlig registrering af	Bruges enkelte steder i som en fast vurdering

Perspektiv	Undersøgelse / vurdering	Kort beskrivelse
	sprogudvikling)	af alle børn (f.eks. i både dagplejen og dagtilbuddene i Auning) og andre steder ved enkeltsgsvurderinger. Link
	Alle Med	Bruges lokalt som en fast vurdering af alle børn (Område Grenå). Modellen bygger på hhv. forældres og fagpersoners vurderinger af det enkelte barn, hvorefter resultaterne sammenlignes. Link
	SOS-modellen (signs of safety)	Metoden har et overordnet mål om at skabe samarbejde og partnerskab med familien om en løsning, der kan skabe sikkerhed og trivsel for barnet. Benyttes på i hele kommunen, men kun når der er konkret bekymring for et barns trivsel er minimeret eller ikke er til stede længere. Link
	BørneLinealen	På Anholt vurderer og registrerer personalet ca. hvert halve år børnenes trivsel vha. Børnelinealen. Der vurderes især på deltagelse i fællesskabet. Link til eksempel på BørneLinealen
	Indsatsplan	Børn, der er visiteret til det særlige dagtilbud under §83 i Barnets Lov, vurderes af det specialpædagogiske personale ud fra børnenes udvikling, hvilket jævnligt ajourføres i det enkelte barns indsatsplan. Heriblandt vurderes også trivselsaspekter gennem f.eks. barnets sociale udvikling. §83-tilbuddet anvender Dansk Pædagogisk Udviklingsbeskrivelse (DPU) til at foretage disse vurderinger. Link
Forældre	Den landsdækkende brugertilfredshedsundersøgelse af dagtilbud	Spørgeskemaundersøgelser hvert 3. år. Fokus på tilfredshed og tryghed. Foretages af Danmarks Statistik på vegne af Indenrigs- og Sundhedsministeriet (næste spørgeomgang efterår 2025 og resultater i forår 2026). Forældre til børn visiteret til det særlige dagtilbud under §83 i Barnets Lov deltog ikke senest målingen blev foretaget (2022).. Link
	Forældresamtaler	I Dagtilbuddet på Anholt holdes der hvert forår en fælles forældresamtale, hvor forældres syn på henholdsvis børne- og forældredrudfordringer og -trivsel er i fokus. I efteråret holdes individuelle samtaler, hvor trivsel er i fokus.

Perspektiv	Undersøgelse / vurdering	Kort beskrivelse
Medarbejdere	APV (arbejdspladsvurdering)	Lovpligtig vurdering af arbejdsmiljøet, inkl. psykisk trivsel. Foretages hvert 3. år
	Medarbejderudviklingssamtale (MUS)	MUS er en årlig tilbagevendende samtale mellem leder og medarbejder, hvor der bl. a. kan træffes nye aftaler om kompetenceudvikling. I Område Auning foretages der hvert år skiftevis MUS eller TUS
	Teamudviklingssamtale (TUS)	I modsætning til den individuelle medarbejderudviklingssamtale (MUS) går teamudviklingssamtalen på hele gruppens udvikling. I Område Auning foretages der hvert år skiftevis MUS eller TUS
	Seniorudviklingssamtale (SUS)	Alle medarbejdere, der er fyldt 58 år tilbydes automatisk en seniorudviklingssamtale. Seniorudviklingssamtalen er en medarbejderudviklingssamtale for erfarne medarbejdere om senkarrieren, hvilket fremgår af Norddjurs Kommunes generationspolitik. Samtalen er en medarbejderudviklingssamtale og kan således erstatte den ordinære MUS

Skoleområdet

Elevtrivsel

Alle folkeskoleelever fra børnehaveklassen til og med 9. klasse deltager i den nationale trivselsmåling, som er årlig og obligatorisk for alle folkeskoler. Andre værktøjer (f.eks. Klassesetivsel.dk) bruges mere ad hoc., når særlige behov opstår.

- Folkeskoleloven §56, stk 3:

"Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at kommunalbestyrelsen skal indberette oplysninger, jf. stk. 2, om elevernes trivsel til ministeriet ved anvendelse af et nærmere fastsat dataformat og med brug af en nærmere bestemt spørgeramme. Børne- og undervisningsministeren kan fastsætte regler om spørgerammen og om, hvordan og hvornår kommunalbestyrelsen tilvejebringer oplysninger om elevernes trivsel."

Fokus i den nationale trivselsmåling ligger på elevens egne oplevelse af trivsel og læringsmiljø, hvilket eleverne udfylder selv udfylder via spørgeskema. Der er forskel i kompleksitet og antal af spørgsmål, hvilket betyder at indskolingseleverne besvarer et andet spørgeskema end elever i 4. til 9. klasse. På trods af denne opdeling, er der udfordringer forbundet med at få de yngste elever til at udfylde trivselsmålingen fra egen hånd. For at gribe dette bedst muligt an refereres der til Undervisningsministeriets officielle vejledning.

Forældretilfredshed

Tilfredshed blandt forældre måles gennem den landsdækkende brugertilfredshedsundersøgelse, som foretages hvert 3. år af Danmarks Statistik på vegne af Indenrigs- og Sundhedsministeriet.

I forbindelse med den landsdækkende undersøgelse har de enkelte kommuner mulighed for at tilføje op til 5 ekstra spørgsmål, der kun blev stillet til forældre til børn i kommunens dagtilbud, skoler og SFO/fritidshjem.

Ved seneste forældretilfredshedsundersøgelse på Skole/SFO-området i 2023, havde Norddjurs ét kommunespecifikt spørgsmål:

1. Hvor tilfreds eller utilfreds er du med: Samarbejdet mellem dagtilbud og skole i forbindelse med overgangen fra dagtilbud til skole? (Meget utilfreds, Utilfreds, Hverken tilfreds/utilfreds, Tilfreds, Meget tilfreds).

På det specialiserede skoleområde i Norddjurs Kommune gennemføres forældretilfredshedsundersøgelsen hvert andet år. Dette spørgeskema tager udgangspunkt i den landsdækkende tilfredshedsundersøgelse, men er tilrettet så den passer bedre til det specialiserede område i Norddjurs. Det er staben i Skole- og Dagtilbud, som administrerer denne forældretilfredshedsundersøgelse.

Medarbejdertrivsel

Trivsel blandt medarbejdere indgår i den lovpligtige Arbejdspladsvurdering (APV), mindst hver 3. år, og individuelt i de forskellige typer medarbejderudviklingssamtaler, som gennemføres årligt.

Perspektiv	Undersøgelse / vurdering	Kort beskrivelse
Børn	Den nationale trivselsmåling	Alle folkeskoler skal hvert år gennemføre en trivselsmåling blandt eleverne i børnehaveklassen til og med 9. klasse. Det gælder også for specialskoler. 4.-9. klasse besvarer 40 spørgsmål, mens indskolingseleverne stilles 20 lidt enklere spørgsmål. Målingen gennemføres som udgangspunkt hvert år mellem d. 20. januar og d. 20. marts. Link
	Klassetrivsel.dk	Glesborg Skole bruger værktøjet Klassetrivsel.dk, hvis der er særligt brug for det i en enkelt klasse, men det kører ikke i et fast rul.
	Personalemøder	Nogle skoler har børnenes trivsel på som fast drøftelsepunkt på personalemøder.
Forældre	Den landsdækkende brugertilfredshedsundersøgelse af folkeskolen og SFO	Spørgeskemaundersøgelser hvert 3. år. Fokus på tilfredshed og tryghed. Foretages af Danmarks Statistik på vegne af Indenrigs- og Sundhedsministeriet. Seneste resultater er fra 2023. Link

Perspektiv	Undersøgelse / vurdering	Kort beskrivelse
	Lokal tilpasning af den landsdækkende brugertilfredshedsundersøgelse til specialklasser og specialskole	Siden 2022 har forældre/værger til børn, som er visiteret til mindst ni klokketimers specialundervisning pr. uge haft mulighed for at svare på en række tilfredshedsspørgsmål, som afspejler den landsdækkende brugertilfredshedsundersøgelse, men med lokale tilføjelser og tilrettelæggelse. Denne undersøgelse foretages hvert andet år, næste gang i 2026. Børne- og ungdomsudvalget godkendte undersøgelsens tids- og procesplan på et møde den 25. november 2021.
	Caféaftner	På Anholt afholdes der ud over skole/hjem-samtalerne 2 årlige caféaftner, hvor alle forældre deltager, og hvor dagsorden typisk har et trivselsmæssigt fokus.
Medarbejdere	APV (arbejdspladsvurdering)	Lovpligtig vurdering af arbejdsmiljøet, inkl. psykisk trivsel. Foretages hvert andet år
	Medarbejderudviklingssamtale (MUS)	MUS er en årlig tilbagevendende samtale mellem leder og medarbejder, hvor der bl. a. kan træffes nye aftaler om kompetenceudvikling. I Område Auning foretages der hvert år skiftevis MUS eller TUS
	Seniorudviklingssamtale (SUS)	Alle medarbejdere, der er fyldt 58 år tilbydes automatisk en seniorudviklingssamtale. Seniorudviklingssamtalen er en medarbejderudviklingssamtale for erfarne medarbejdere om senkarrieren, hvilket fremgår af Norddjurs Kommunes generationspolitik. Samtalen er en medarbejderudviklingssamtale og kan således erstatte den ordinære MUS

Fælles fokus på medarbejdertrivsel

Medarbejdere og ledere i Skole- og Dagtilbud gennemfører udviklingssamtaler og de lovpligtige arbejdspladsvurderinger (APV) efter gældende bestemmelser. Udviklingssamtalerne (MUS, LUS, TUS eller SUS) afholdes en gang årligt, mens formkravet til APV'en er, at denne skal udføres minimum hvert 3. år, eller hvis der sker ændringer i arbejdet, i arbejdsmetoder eller arbejdsprocesser, som kan have betydning for arbejdsmiljøet. De enkelte afdelingers APV'er kan derfor ligge forskudt i forhold til hinanden.

I overensstemmelse med Norddjurs Kommunes MED-aftale behandles arbejdsmiljørapporter hvert år af Lokaludvalg i 1. kvartal, af Områdeudvalg i 2. kvartal og af Hovedudvalget i 3. kvartal.

Disse arbejdsmiljørapporter refererer til seneste APV, som dog kan være op til tre år gamle jævnfør bestemmelserne fra Arbejdstilsynet.

APV'er er et internt arbejdsmiljøredskab, som udarbejdes på institutions- eller afdelingsniveau og håndteres af ledelse og medarbejdere i regi af MED-systemet. MED-aftalen er en aftale mellem ledelsen og de faglige organisationer, og det politiske niveau er ikke part i MED-aftalen og har dermed ingen formel indflydelse på dens bestemmelser. Politiske udvalg har ikke direkte adgang til APV'er, da de indeholder personfølsomme oplysninger og vedrører arbejdsmiljøforhold, som hører under ledelsesansvaret.

Centralt fra kommunaldirektionen er der efterspurgt en kvantitativ, tværgående APV for hele Norddjurs Kommune. Ledelsessekretariatet er derfor i gang med at udvikle en fælles fysisk og psykisk APV, hvor sidstnævnte også omfatter trivsel. Det forventes, at den fælles APV kan gennemføres i 2026, men det er endnu ikke endeligt besluttet. Sagen er planlagt til behandling på direktionsmødet den 25. juni 2025.

Forslag til forældretilfredshedsundersøgelse

Som tidligere beskrevet gennemfører Danmarks Statistik på vegne af Indenrigs- og Sundhedsministeriet landsdækkende forældretilfredshedsundersøgelser på skole- og dagtilbudsområdet. I den forbindelse har de enkelte kommuner mulighed for at tilføje op til 5 ekstra spørgsmål, der kun blev stillet til forældre til børn i kommunens dagtilbud, skoler og SFO/fritidshjem.

Flere kommuner har erfaring med lokale forældretilfredshedsundersøgelser på Skole- og Dagtilbudsområdet. Nogle kommuner har valgt at erstatte de lokale undersøgelser med den landsdækkende tilfredshedsundersøgelser, mens andre kommuner har valgt at supplere den landsdækkende tilfredshedsundersøgelse med en lokal måling. (Se evt. Bilag - Erfaringer fra kommuners lokale forældretilfredshedsundersøgelser på skole- og dagtilbudsområdet).

Potentielle fordele ved at gennemføre lokale tilfredshedsmålinger er, at resultaterne fra Skole, SFO og dagtilbud kan udkomme samtidig og med en årlig frekvens. De landsdækkende forældretilfredshedsundersøgelser foretages hvert tredje år og forskudt af hinanden (Dagtilbud senest i 2022 og skole/SFO senest i 2023). Med lokale målinger er det derfor muligt at synkronisere forældretilfredsheden på tværs af Skole, Dagtilbud og SFO/fritidshjem.

Det bemærkes desuden fra de andre kommuners erfaringer, at besvarelsesprocenten generelt er højere ved de lokale målinger i forhold til de landsdækkende målinger.

Risikoen ved at gennemføre særskilte lokale spørgeskemaundersøgelser er, at forældre kan opleve en vis træthed og sandsynligvis også forvirring forbundet med både at skulle besvare den landsdækkende undersøgelse og en lokal undersøgelse, som begge givetvis ville dække mange af de samme spørgsmål. For hyppige målinger med forskellige afsendere kan have en negativ indflydelse på deltagelsesprocent og opbakning til trivselsmålingerne generelt.

Ekstern samarbejdspartner

Hvis Børne- og Ungdomsudvalget ønsker at arbejde videre henimod en årlig forældretilfredshedsundersøgelse på Skole- og Dagtilbudsområdet, er det muligt at bestille denne hos en ekstern samarbejdspartner. Erfaringerne med lokale forældretilfredshedsundersøgelser hos andre kommuner viser, at det typisk er større konsulentvirksomheder, der har gennemført disse undersøgelser. De er ansvarlige for opsætning af spørgsmål, den tekniske del af distribuering af spørgeskemaet til forældrene, samt en bearbejdning af data og rapportering.

Fordelen ved denne model er, at samarbejdspartneren er en uafhængig, professionel analysefirmaer, som har erfaring med metode, spørgerammer og databehandling.

Forvaltningen har indhentet overslag for prisen på en forældretilfredshedsundersøgelse hos to store konsulentvirksomheder. Begge virksomheder har leveret et overslag, der inkluderer forældretilfredshedsundersøgelse i både dagtilbud, skole og SFO. Den samlede overslagspris ligger mellem 0,173-0,235 mio. kr.

Priserne fra begge virksomheder inkluderer samme kerneydelser, herunder opsætning, dataindsamling og afrapportering. Begge virksomheder giver udtryk for, at der vil være en besparelse at hente, hvis det ønskes at genanvende samme undersøgelse med samme spørgeskema med en årlig frekvens.